

Sygn. akt III U 199/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 maja 2018r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	<i>SSO Mirosław Kowalewski</i>
Protokolant:	<i>stażysta Sylwia Zarzecka Balcer</i>

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 28 maja 2018r. w Suwałkach

sprawy **E. Z.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

w związku z odwołaniem E. Z.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 31 marca 2017 r. znak (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 31.03.2017r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O., powołując się na przepisy ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2017r. poz. 1383) o rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz. 43 ze zm.) odmówił E. Z. prawa do wcześniejszej emerytury ponieważ nie wykazał 15 lat pracy w warunkach szczególnych i nadal jest członkiem OFE.

Do stażu pracy w warunkach szczególnych organ rentowy nie uwzględnił okresu od 01.03.1983r. do dnia 31.12.1998r. dot. zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w A. Zakładzie (...) w S., z uwagi na brak świadectwa pracy w warunkach szczególnych. Wnioskodawca okres ten udowodnił na podstawie zeznań świadków, co zdaniem organu rentowego było niewystarczające.

W odwołaniu od tej decyzji wnioskodawca domagał się jej zmiany i przyznania prawa do wcześniejszej emerytury. Wskazał, iż (...) Przedsiębiorstwo (...) w A. ulegało przekształceniom i ostatnio funkcjonowało jako Firma Budowlano – Handlowa (...) . Pracował w tej firmie przez 27 lat, do momentu zlikwidowania. Wszelka dokumentacja została przekazana do archiwum w S. i na obecnym etapie nie jest w stanie przedłożyć żadnych dokumentów z tego okresu, oprócz tych już złożonych przed organem rentowym. Z tego powodu w tej chwili nie ma szans na uzyskanie świadectwa pracy w warunkach szczególnych. Poza tym był przekonany, że świadectwo, które złożył, jest prawidłowe i wystarczy do zaliczenia spornego okresu do pracy w warunkach szczególnych. Wskazał, iż w okresie od 01.03.1983r. do 31.01.2011r.

pracował stale jako operator lokomotywy. Jego praca polegała na przewożeniu wagonów z urobkiem i z całą pewnością jest zaliczana do prac wykonywanych w szczególnych warunkach. Do odwołania dołączył wniosek adresowany do organu rentowego, o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku OFE na dochody budżetu państwa.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Podtrzymał podstawy skarżonej decyzji.

Sąd ustalił, co następuje:

E. Z. (ur. (...)) w dniu 03.03.2017r. wystąpił z wnioskiem o emeryturę.

Na dzień 01.01.1999r. odwołujący wykazał 26 lat 3 miesiące i 19 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Do stażu pracy w warunkach szczególnych organ rentowy nie uwzględnił żadnego okresu.

W okresie od 01.03.1983r. do 30.04.1994r. odwołujący był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie (...) w A. Zakładzie (...) w S.. Z akt osobowych wynikało, że od 01.03.1983r. do 31.03.1988r. odwołujący był zatrudniony na stanowisku ślusarza remontowego. Po uzyskaniu uprawnień maszynisty maszyn budowlanych i drogowych (10.04.1988r.) odwołującemu powierzono obowiązki operatora lokomotywy. Takie stanowisko zajmował do końca zatrudnienia.

Za ten okres odwołujący nie uzyskał świadectwa pracy w warunkach szczególnych.

Z zeznań świadków M. P. i T. F. wynikało, że jako operator lokomotywy odwołujący odbierał urobek z wykopów i dowoził go do zakładu. Lokomotywka ciągnęła średnio 10 wagonów, każdy o tonażu 500kg. Praca na tym stanowisku odbywała się w trybie trzymianowym.

Okres od 10.04.1988r. do 30.04.1994r. podlegał zaliczeniu do stażu pracy w warunkach szczególnych.

Następnym okresem rozważanym w aspekcie pracy w warunkach szczególnych był okres zatrudnienia w Firmie Budowlano – Handlowej (...). W tym zakładzie odwołujący był zatrudniony od 01.03.1994r. do 31.01.2011r., jednak rozważaniu podlegał okres do 31.12.1998r. Zakład ten powstał w miejsce poprzedniego pracodawcy odwołującego. Wnioskodawca wykonywał taką samą pracę, jako operator lokomotywy. Praca ta niczym nie różniła się od wykonywanej w Zakładzie (...) i była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Do stażu pracy w warunkach szczególnych uwzględnieniu podlegał okres od 01.03.1994r. do 31.12.1998r.

Sąd zważył, co następuje :

Prawo do emerytury w obniżonym wieku zgodnie z treścią art. 184 ust.1 i 2 w zw. z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2017r. poz. 1383 ze zm.) przysługuje ubezpieczonym urodzonym - tak jak wnioskodawca – po 31.12.1948r., jeżeli pracowali w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, posiadają staż ubezpieczeniowy w wymiarze 25 lat (w przypadku mężczyzn), ukończyli 60 rok życia, nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Ilość lat pracy w warunkach szczególnych oraz wymaganych okresów składkowych i nieskładkowych jest badana na dzień wejścia w życie ustawy o emeryturach i rentach z FUS, czyli 01.01.1999r.

Zgodnie z dyspozycją art. 32 ust.2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS

za pracowników zatrudnionych w warunkach szczególnych uważa się osoby, które były zatrudnione przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagającej wysokiej sprawności psychofizycznej, ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Przepis art. 32 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS odnośnie wieku, stażu pracy oraz charakteru wykonywanej pracy, uprawnionych do emerytury odsyła do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983r. Nr 8, poz. 43 ze zm.). §3 i 4 rozporządzenia, prawo do emerytury uzależniają od spełniania łącznie następujących warunków: posiadanie 25-letniego okresu zatrudnienia, w tym 15 lat pracy w szczególnych warunkach i ukończenie 60 roku życia. Zgodnie z §2 ust.1 rozporządzenia w sprawie wieku..., zaliczeniu do okresów pracy w warunkach szczególnych podlegają te, w których praca była świadczona stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Na podstawie całokształtu zgromadzonych w sprawie dowodów, w szczególności akt osobowych, zeznań świadków oraz opinii biegłego z zakresu bhp, ustalono, iż od 10.04.1988r. do 30.04.1994r. i od 01.03.1994r. do 31.12.1998r. wnioskodawca pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych.

Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy), w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. Postępowanie dowodowe, wykazało, iż sporny okres podlega jedynie częściowemu uwzględnieniu do stażu pracy wykonywanej w szczególnych warunkach w związku z zapisem w Wykazie A Dziale V poz. 3 – prace maszynistów ciężkich maszyn budowlanych i drogowych. Obsługiwana przez odwołującego lokomotywka była tego typu maszyną, służyła do transportu materiałów służących do produkcji prowadzonej przez Zakład (...), a później firmę (...).

Odnośnie okresu pracy w Zakładzie (...), to uwzględnieniu podlegał wyłącznie okres formalnego i faktycznego przeniesienia odwołującego na stanowisko operatora lokomotywki, a następnie pracy na tym stanowisku. W toku procesu prezentował on stanowisko, iż przez cały okres zatrudnienia pracował jako operator lokomotywki, jednak przeczy temu dokumentacja znajdująca się w aktach osobowych. Istotne były tutaj angaże, wskazujące jednoznacznie, że na stanowisko operatora lokomotywki odwołujący został przeniesiony dopiero po uzyskaniu stosowanych uprawnień do kierowania tego typu maszynami. Nie ma żadnych podstaw do przyjęcia, że wcześniej też pracował na takim stanowisku. Trudno, aby bez właściwych uprawnień pracodawca dopuścił go do obsługi lokomotywki. Odnośnie drugiego okresu pracy – Firma Budowlano–Handlowa (...), to okres ten był rozważany jedynie do 31.12.1998r. Data graniczna wynika wprost z przepisów. Zatem okres pracy na stanowisku maszynisty lokomotywki po 31.12.1998r. nie podlega zaliczeniu w przedmiotowej sprawie. Odwołujący podnosił, iż późniejsze okresy pracy w warunkach szczególnych po 31.12.1998r. podlegają zaliczeniu do stażu pracy warunkach szczególnych, ale umknęło wnioskodawcy, że nie dotyczy to przypadku żądania wcześniejszej emerytury w trybie art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a takie żądanie było przedmiotem skarżonej decyzji. Istnieje możliwość zaliczenia późniejszych okresów pracy w warunkach szczególnych, jednak odnosi się to innego rodzaju świadczenia emerytalnego – emerytury pomostowej. W tej sprawie te okoliczności nie były przez Sąd badane ponieważ nie stanowiły przedmiotu sporu. W niniejszej sprawie Sąd nie zajmował się badaniem uprawnień odwołującego do różnych świadczeń emerytalnych, ale do jednego, z konkretną podstawą prawną.

Uwzględnione w niniejszym postępowaniu okresy pracy w warunkach szczególnych od 10.04.1988r. do 30.04.1994r. i od 01.03.1994r. do 31.12.1998r. nie dawały sumy 15 lat. Tym samym nie został przez odwołującego spełniony ostatni warunek konieczny przy ubieganiu się o wcześniejszą emeryturę. Należy nadmienić, iż wraz z odwołaniem złożył wniosek o przekazanie środków z OFE do budżetu państwa. Praca w warunkach szczególnych to w istocie określona sytuacja faktyczna, a jej kwalifikacja prawna należy wyłącznie do sądu w oparciu o wszystkie zaoferowane przez strony, czy też dopuszczone z urzędu przez sąd dowody, tak więc to nie biegły w tego rodzaju sprawach decyduje o kwalifikacji danej pracy do tej w warunkach szczególnych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24.09.2014r. sygn. III UK 196/13). Brak wymaganego przez przepisy stażu pracy w warunkach szczególnych nie dawał podstaw do przyjęcia, iż spełnione zostały wszystkie warunki do przyznania prawa do wcześniejszej emerytury.

W związku z powyższym, na podstawie art. 477¹⁴ §1 kpc, orzeczono jak w sentencji.

mt